



**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року)

**Полтава
2019**

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка» (ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»)**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року)

**Полтава
ПУЕТ
2019**

Програмний комітет

С. В. Савченко, голова комітету, д. п. н., професор, ректор Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»).

Члени програмного комітету:

А. А. Мазаракі, д. е. н., професор, ректор Київського національного торговельно-економічного університету;

М. Унал, д. м. н., професор, ректор Середземноморського університету;

Є. Малець, д. ю. н., професор, ректор Краківської Академії імені Анджея Фрича Моджевського;

М. Халваші, к. і. н., професор, ректор Батумського державного університету імені Шота Руставелі;

С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Закладу освіти «Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації»;

Т. В. Стойкова, к. т. н., доцент, директор Центру якості товарів та захисту споживачів Економічного університету – Варна;

Н. В. Омельченко, к. т. н., професор, голова громадської організації «Науково-дослідний центр «Незалежна експертиза»;

Т. Ф. Бойко, директор Полтавського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ України;

О. Є. Сисоєва, генеральний директор Державного підприємства «Луганський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації».

Організаційний комітет

Л. Ц. Ваховський, голова комітету, д. п. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

В. Ф. Дрель, заступник голови комітету, к. б. н., доцент, директор навчально-наукового інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

Члени організаційного комітету:

О. Л. Караман, д. п. н., професор, директор навчально-наукового інституту педагогіки і психології ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

Л. І. Сєноґонова, к. т. н., доцент, завідувач кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

Н. В. Омельченко, к. т. н., професор, професор кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

А. С. Брайко, к. т. н., доцент кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

A43 **Актуальні питання експертної та оціночної діяльності** : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року). – Полтава : ПУЕТ, 2019. – 440 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-367-6

У матеріалах конференції розглядаються товарознавчі аспекти експертної та оціночної діяльності, теорія та практика ідентифікації в експертній та оціночній діяльності, якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг, порівняльне тестування товарів і послуг, експертні дослідження товарів та послуг, формування професійних компетентностей під час підготовки товарознавців-експертів та оцінювачів.

УДК 658.62:005.336.3(082)

*Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
(протокол № 4, від 29 листопада 2019 р.)*

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів,
за виклад, зміст і достовірність яких відповідальні автори.*

*Погляди, відображені у публікаціях, не завжди можуть співпадати
з офіційною позицією організаторів конференції.*

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» заборонено*

Кострикіна Н. Ф., Мартосенко М. Г. МОЖЛИВОСТІ СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРИ ВИЗНАЧЕННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ТОВАРІВ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ УКТЗЕД.....	375
Кралоук М. О., Омельченко Н. В. ЕКСПЕРТИЗА ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОРГАНІВ ДИХАННЯ ПІД ЧАС ВВЕЗЕННЯ ЇХ НА МИТНУ ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ.....	380
Кулик Я. О. ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ, ЯКІ ВТРАТИЛИ СВОЇ ВЛАСТИВОСТІ ЯК ВИРОБИ.....	383
Лисенко Н. В. ПРОБЛЕМА ОБГРУНТУВАННЯ ПРИЙНЯТИХ ДО РОЗРАХУНКУ КОРИГУВАНЬ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ПОРІВНЯЛЬНОГО МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ.....	386
Луців Н. В., Сторчак І. О. ТОВАРОЗНАВЧЕ ЕКСПЕРТНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ШАМПУНІВ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАКОРДОННОГО ВИРОБНИЦТВА.....	391
Ляпун Н. М., Павліченко Д. Г. ОЦІНКА УМОВ ВТРАТИ РИНКОВОЇ ВАРТОСТІ ДЕЯКИХ КАТЕГОРІЙ ТОВАРІВ, ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВОЇ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.....	396
Мартиросян І. А., Пахолук О. В. ОЦІНКА БІОСТІЙКОСТІ ЦЕЛЮЛОЗОВМІСНИХ МАТЕРІАЛІВ ДО ДІЇ ГРУНТОВИХ МІКРООРГАНІЗМІВ.....	399
Мартосенко М. Г. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВО-ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЛІСОМАТЕРІАЛІВ.....	401
Оганезов І. А., Щербина Н. В. ОРГАНІЗАЦІЯ НЕЗАВИСИМОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТОВАРОВ И УСЛУГ В РЕСПУБЛІКЕ БЕЛАРУСЬ.....	406
Павлова В. А., Шило О. А. ЩОДО ПРОБЛЕМ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ...	410
Степчук Я. О., Васициндра Т. М. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО КЛАСИФІКАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ТОВАРОЗНАВЧОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	413
Яремченко Т. О. ДОСЛІДЖЕННЯ РЕКВІЗИТІВ МАРКУВАННЯ ШАМПУНІЮ ПРОТИ ЛУПИ «HEAD&SHOULDERS» ОБ'ЄМ ВІД САМИХ КОРЕНІВ.....	416

Експертні дослідження товарів та послуг
від 09.06.15 № 401 // База даних «Законодавство» / Державна фіскальна служба
України. URL: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/nakazi/62672.html> (дата звернення: 11.11.2019).

3. FBM 20 / FBM 22 (роторная горизонтальная упаковочная машина) // Офіційний сайт компанії «SN Maschinenbau GmbH». URL: <http://www.sn-maschinenbau.ru/upakovochnye-mashiny/ffs-upakovochnye-mashiny/fbm-20-fbm-22.html> (дата звернення: 11.11.2019).

4. HFFS Beutelpackungs-Maschine FBM 20 / FBM 22 // youtube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=eHQYV9eLUfs&feature=youtu.be> (дата звернення: 11.11.2019).

5. Державний класифікатор продукції та послуг ДК 016:2010: прийнято та надано чинності Наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v457a609-10> (дата звернення: 11.11.2019).

ЕКСПЕРТИЗА ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОРГАНІВ ДИХАННЯ ПІД ЧАС ВВЕЗЕННЯ ЇХ НА МИТНУ ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ

М. О. Крالیук

завідувач сектору з питань безпеки життєдіяльності,
електротехнічних та пожежно-технічних досліджень
лабораторії інженерно-технічних досліджень

Одеський науково-дослідний інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України, Україна, м. Одеса;

Н. В. Омельченко

професор кафедри товарознавства, торговельного
підприємництва та експертизи товарів,
голова, головний експерт, к.т.н., професор

Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Україна, м. Старобільськ,
Громадська організація «Науково-дослідний центр
«Незалежна експертиза», Україна м. Полтава

Відповідно до положень статті 43 Конституції України [1]: «...Кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом...». Закон України «Про охорону праці» [2] статтею 6 визначає, що: «Умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, стан засобів колективного та індивідуального захисту, що використовуються працівником, а також санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам законодавства...».

Найбільш травмонебезпечними є підземні гірничі роботи у вугільних, рудних та нерудних шахтах. Наприклад, у вугільній промисловості України

виникає велика кількість аварій: вибухи метано-повітряної суміші, пожежі, раптові викиди вугілля та метану, раптові прориви води тощо, при яких у рудничну атмосферу викидаються небезпечні для дихання людини гази (метан, оксид вуглецю, діоксиду вуглецю, оксиди азоту, сірководень тощо), зменшується процент кисню у повітрі, що вдихається.

Найважливішим заходом щодо забезпечення охорони праці та безпеки ведення підземних гірничих робіт є забезпечення всіх працівників шахт надійними засобами індивідуального захисту органів дихання. Тому, в Правилах безпеки у вугільних шахтах [3], Правилах безпеки під час розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин підземним способом [4] вказано, що всі працівники і посадові особи, які знаходяться в гірничих виробках, повинні мати при собі засоби індивідуального захисту органів дихання та вміти ними користуватися і застосовувати за необхідністю.

До недавнього часу єдиним виробником, а також постачальником ізолюючих саморятівників на підприємства України був Донецький завод гірничорятувальної апаратури, який в березні 2017 року призупинив виробничу діяльність у м. Донецьку. Тому, на митну територію України стали активно імпортувати китайські, російські й польські виробники саморятівників. Цьому сприяють надто ліберальні умови їх сертифікації. Фактично всі експертно-технічні центри, що входять до структури Державної служби України з питань праці, видають сертифікати, які просто підтверджують наявність у виробників певного переліку документів, проте, не проводять повноцінних випробувань апаратів й досліджень у вітчизняних лабораторіях з визначенням фізико-механічних властивостей. Таким чином, продукція іноземних виробників, у спрощеному порядку, отримує дозвільні документи і допускається до реалізації на території України. При цьому, польський виробник у себе на батьківщині цього року вже відкликав власну продукцію з шахт через проблеми з якістю. Що ж до китайських саморятівників – відомі випадки, коли ці виробники копіювали зовнішній вигляд українських саморятівників, не забезпечуючи необхідного рівня якості. Також останнім часом в Україну почали проникати «гаражні» виробники з РФ.

Зважаючи на це, перед митними органами Державної фіскальної служби України стоїть задача не допустити на митну територію країни ізолюючих саморятівників іноземного походження низької якості, які не відповідають вимогам нормативно-правових актів з охорони праці. Статтями 356, 357 Митного Кодексу України [5], визначено порядок проведення експертизи товарів, що ввозяться на митну територію України з метою випуску у вільний обіг. Але спеціалізований орган з питань експертизи та досліджень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, не має можливості провести експертизу з метою встановлення характеристик «складної» продукції – ізолюючих саморятівників. Тому, на нашу думку, для технічної експертизи ізолюючих саморятівників необхідно залучати

випробувальні лабораторії, які мають акредитацію Національного агентства з акредитації України у відповідності з ДСТУ ISO/IEC 17025:2006 (ISO/IEC 17025:2005, IDT) та ДСТУ ISO/IEC 17025:2017 (ISO/IEC 17025:2017, IDT) Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій у сфері «Дослідження індивідуальних та колективних засобів захисту органів дихання».

Саморятівники, допущені до експлуатації на шахтах України, повинні відповідати таким вимогам безпеки:

а) під час використання саморятівника в органи дихання людини не повинні потрапляти пил регенеративного продукту, а також шкідливі гази, пари і аерозолі, які дратівливі для дихальних шляхів або мають неприємний запах;

б) конструкція повинна передбачати захист людини від опіків регенеративним патроном, який нагрівається в процесі роботи;

в) матеріал, з якого виготовлений саморятівник, повинен бути стійкий до нагрівання, що відбувається в процесі регенерації повітря;

г) не допускається використання алюмінію, магнію, титану та їх сплавів для виготовлення незахищених деталей апарату, так як вони сприяють появі іскор від ударів, можливих при експлуатації саморятівника;

г) при виготовленні футляра саморятівника з неметалевих матеріалів їх поверхневий електричний опір має бути не більше 109 Ом;

д) матеріали деталей, які безпосередньо контактують з шкірою і повітрям, не повинні давати токсичний, дратівливий вплив на організм людини.

Випробувальні лабораторії на запит митних органів можуть:

а) встановлювати відповідність експлуатаційної документації, маркування, пакування, комплектності вимогам ДСТУ EN 13794:2005 Засоби індивідуального захисту органів дихання. Автономні дихальні апарати з замкненим дихальним контуром для евакуації. Вимоги, випробування, маркування(EN 13794:2002, IDT);

б) проводити перевірку експлуатаційних параметрів саморятівників;

в) проводити перевірку герметичності повітропровідної системи;

г) проводити перевірку герметичності корпусу і кришки в зібраному вигляді;

г) проводити перевірку міцності з'єднання елементів повітропровідної системи;

д) проводити перевірку об'єму дихальних мішків саморятівників;

е) проводити перевірку саморятівників на механічну міцність (ударні при вільному падінні та вібраційні випробування);

є) проводити перевірку стійкості саморятівників до кліматичних впливів;

ж) проводити випробування саморятівників на займистість частин, на які впливає зовнішнє середовище.

Таким чином, дослідження ізолюючих саморятівників на відповідність: експлуатаційній документації та комплектності, маркуванню та пакуванню,

Експертні дослідження товарів та послуг вимогам законодавства за конструкцією та функціональністю (працездатністю) необхідні для використання їх результатів при митному оформленні і технічній експертизі під час ввезення апаратів на митну територію України. Це дозволить запобігти ввезенню та використанню на вугільних, рудних та нерудних шахтах, промислових підприємствах продукції низької та сумнівної якості, яка може бути смертельно небезпечна для працівників.

Перелік посилань

1. Конституція України: Закон редакція від 21.02.2019 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / ВР України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 15.10.2019).

2. Про охорону праці: Закон України редакція від 20.01.2018 № 2694-ХІІ // База даних «Законодавство України» / ВР України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення: 11.10.2019).

3. Про затвердження Правил безпеки у вугільних шахтах: Наказ Держгірпромнагляду редакція від 31.10.2014 № 62 // База даних «Законодавство України» / ВР України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0398-10> (дата звернення: 15.10.2019).

4. Про затвердження Правил безпеки під час розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин підземним способом: Наказ Мінсоцполітики України від 23.12.2016 № 1592 // База даних «Законодавство України» / ВР України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0129-17> (дата звернення: 15.10.2019).

5. Митний кодекс України: Кодекс України, Закон України редакція від 14.11.2019 № 4495-VI // База даних «Законодавство України» / ВР України. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17> (дата звернення: 15.11.2019).

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ, ЯКІ ВТРАТИЛИ СВОЇ ВЛАСТИВОСТІ ЯК ВИРОБИ

Я. О. Кулик

судовий експерт відділу товарознавчих та гемологічних досліджень
Харківський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
Міністерства внутрішніх справ України, Україна, м. Харків

В останні роки підвищилась увага наукових досліджень щодо розв'язання питань вартості споживчих товарів, які втратили свої властивості як вироби. З'явилася проблема оцінки товарів та їх списання з різних причин.

Товар – це продукт праці, який задовольняє потребу людини і призначений для обміну на ринку [1].

Відмітимо, що не всякий продукт праці є товаром. Щоб стати товаром,

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Оригінал-макет **А. С. БРАЇЛКО**

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 51,15.
Тираж 300 пр. Зам. № 287.*

*Надруковано
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ),
к. 115, вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014;
(0532) 50-24-81
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*



9 781234 567897